

Krikščionys darbininkai vienykitės! Spieskitės į vieningą darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Svento Juosapo Darbininkų Sąj. gos.

"DARBININKAS"

— RITA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.50
Užrašyti metams 5.50

"DARBININKAS"

808 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 80 (778).

KETVERGAS, LIEPOS 13 D., 1922.

Kaina 4 centai

Valdžia su visa savo galybe prieš streiką.

PREZIDENTO PROKLEMACIJA.

Washington. — Prezidentas Harding išleido proklamaciją, kurioje pareiškia, kad užginama trukdyti transportaciją ir pašto siuntinių gabenimą. Nurodo, kad kadangi del algų numušimo kaikurie darbininkai pasitraukė, o kiti liko, tai anot prezidento, kaip vieni turėjo teisę mesti darbą, taip kiti turėjo teisę likti darbe. Tokiu būdu prieš geležinkelinių darbininkų spurdėjimą del nukapojimo algų stoja visa savo galybe federalė valdžia.

IŠKILMINGAI PASITIKO.

Providence, R. I. — Iš Rymo sugrįžusį Jo Malonybę vyskupą Hickey ant stoties labai iškilmingai pasitiko. Buvo 200 kunigų ir 500 tstočių nuo visokių organizacijų. Buvo du benai.

PAVOGĖ \$15.000.

Chicago. — Ginkluoti banditai užpuolė du vyrų, ėjusiu į banką ir išplėšė iš jų \$15.000. Pavogtieji pinigai buvo Spiegel Maystem kompanijos.

PARDAVINĖJA ŽMOGIENĄ.

Vienna. — Į Vilnių atvyko iš Rusijos tremtinių būrys. Kelionė tęsė du mėnesių. Grįžo iš Ekaterinburgo, Tambovo ir Permo gubernijų. Sako, kad badas tebeviešpatauja. Čeliabinske pas vieną mėsinių rasta 40 vaikų galvų. Jis vaikus piovė ir jų mėsą pardavinėjo.

Lietuviškas auksas lai lietuviškai ir skamba.

PINIGŲ KURSAS.

Žemiau paduodame kiek kainavo pasiuntimas 1,000 auksinių į Lietuvą. Prie žemiau paduotų kainų yra priskaityta pasiuntimo kaštai:

Ketvirtadienį, liepos 6 — \$3.00
Penktadienį, liepos 7 — \$2.90
Šeštadienį, liepos 8 — \$2.80
Pirmadienį, liepos 10 — \$2.70
Antradienį, liepos 11 — \$2.70
Trečiadienį, liepos 12 — \$2.80

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
BOSTON 27, MASS.

Streikininkus tik badas tepergalės.

TIK BADAS TEIŲEIKS.

Manchester, N. H. — Streikuojančių audėjų valgyklų užveždėtoja pasakė, kad audėjai tol streikuos, kol streikininkai nuo bado galės apsiginti. Sakė, kad alkį darbininkai gali kęsti ir kenčia, bet prieš badą negalės atsilaikyti ir tada eis dirbti. Streikas dabar inėjo į 22-ą savaitę.

LENKIJA SVYRAI PRAPULTI.

Varšava. — Baisi Lenkijos padėtis vis baisėja. Tik ka nuskirtasis premieras Sliwinski perskaitęs deklaraciją seime gavo delegatų nepasitikėjimo išreiškimą šešiais balsais didžiumos. Tuoj su visu savo kabinetu rezignavo. "Naczelnik Pan-

stwa". Pilsudski paprašė tuo tarpu eiti pareigas. Marka, kuri buvo nupuolusi iki 4.000 už dolerį, dar labiau puola. Visuomenė šaukia, kad skirstytūs seimas. Bolševikai renka savo jėgas parubėžyje. Susidarė stipri partija einanti prieš Pilsudskį. Dmowski Poznaniuje veda visą agitaciją prieš Pilsudskį. Nekurie užsienių diplomatai pritaria Pilsudskio priešininkams. Kariuomenė kyla neramumas. Laukiama pargrįžtant iš Amerikos Paderewskio.

EINA PILNĄ LAIKĄ.

Brocton, Mass. — George E. Keith Shoe kompanija pradėjo dirbti pilną laiką.

ATGAVO PASOGĄ.

New York. — Augščiausias New Yorko valstijos teismas išsprendė, kad pati turi teisę prie savo pasogos. Helen Elwood Stokes padavė teisman savo vyrą, su kuriuo ji persiskyrė. Persiskiriant ji gavo alimonės \$18.000. Tada ji stengėsi, kad gauti po \$75.000 metuose. To dar negavusi, pradėjo bylą už atgavimą pasogos, kuri buvo verta \$7.000.000. Teismas pripažino jai tą teisę. Prieš ištektant jos būsiantis vyras panorėjo gauti į savo rankas pasogą, o vyras jai žadėjo duoti po \$500 mėnesyje jos pragyvenimui.

EKSPLOZIJĄ.

Varšava. — Ant Mieroslawskio forto ištiko didelė eksplozija. Šeši darbininkai sužeisti, o vienas užmuštas.

Kur žiba žiedas? Kur aukso retezėlis? Kur brangusis laikrodėlis?

Nežmoniškas pasielgimas su streikininkais.

ISMETE IŠ NAMŲ SEIMYNAS.

Cumberland, R. I. — Iš Lonsdale kompanijos namų išmesta 50 vyrų, moterų ir vaikų. Išmestieji darbininkai pasidarė šėtras netoli benediktinų vienuolyno ir apsigyveno jose.

Išmestieji darbininkai yra streikuojantys audėjai. Šėtras jiems parūpino unija.

Kuomet šerifai vaikė iš namų vaikus ir moteris, tai tūkstančiai streikininkų susirinko ir tyliai žiūrėjo į savo broliams darbininkams ir jų žmonoms ir vaikams daromą pražūtį.

Žemės savininkas mielai suteikė, kad šėtros būtų statomos ant jo žemės.

Šėtros buvo atgabentos iš Bostono.

Streikuojantieji šios vietos audėjai atsirado tarp kūrėjų ir priekalo. Jie gyvena ir dirba.

kompanijos namuose. Kompanijos smaugė darbininkus numušdamos algas, o dabar iš antros pusės ėmė smaugti vydomos lauk iš savo namų. Sako, kad todėl veja lauk, kad turį savo "darbininkus" apgyvendinti.

Streikininkai neturi jokio užtarymo, jokios spėkos atsispirti. Jei jie pavartotų savo spėkas, tai valstijos kazokai jiems greit padarytų galą.

Išvaikant šeimynas buvo baisios regyklos. Vieno streikininko dukterį sunkiai sirgo. Kada atėjo šerifas su nigeriais varyti juos lauk, tai sergančią dukterį paliepė rėdytis ir eiti lauk. Visi trys vyrai murksojo, kai serganti mergina kėlėsi iš lovos ir rėdėsi.

Lietuvos meilė brangesnė už auksą ir sidabrą. Bet jeigu meilės audėjai atsirado tarp kūrėjų bus, tai bus Lietuvai ir aukso jo ir priekalo. Jie gyvena ir dirba.

DIDŽIAUSIA EXKURSIJA

Iš Bostono į Lietuvą

NAUJU CUNARD LINIJOS LAIVU

DR. J. C. LANDZIUS.

"SCYTHIA"

SEREDOJ,

Liepos 21 d., 1922

DR. J. C. LANDZIUS

Asmeniškai palydės ir pagelbės pasazieriams keliaujantiems į Lietuvą.

Pasažierių privatiški kambariai po 2, 4 ir 6 lovas be extra mokesčių.

PLATUS IR TALPUS VALGOMASIS KAMBARYS.

Plati vieta del vaikščiojimo ir pasilsio ant laivo.

Tinkamas rūkymui kambarys.

PASILINKSMINIMO SALĖ DEL KONCERTŲ.

Ir visi kiti moderniškai smagumo prietaisai.

Del kainų ir informacijų kreipkitės į

LITHUANIAN SALES CORPORATION

414 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

L D. S. Reikalai.

GAUSIOS AUKOS.

LDS. kuopos viena po kitai siunčia aukas kaip atsiliginimą už pasiūstas knygas Lietuvon karieviams ir darbininkams.

Štai šiomis dienomis gavome gausią auką nuo LDS. 63 kp. iš Kenosha, Wis. Šios kuopos raštininkas J. Kesminas rašo šiaip:

Liepos 5 d. 1922

eKnosha, Wis.

Gerb. LDS. Centras:

Šiuomi prisiunčiu LDS. 63 kp. narių duokles viso \$14.30; už pasiūstas knygas Lietuvos darbininkams aukų \$13.00 ir balansą už knygas 1920 m. \$20. Viso \$47.30. Laišką iš Centro prašant finansinės paramos gavome ir mūsų kuopos nariai pasižada trumpoje ateityje sulig išgalės paremti paskola arba aukomis.

Su tikra pagarba,
J. S. Kesminas.

Džiaugiamės, kad LDS. 63 kuopos nariai atjaucia "Darbininko" padėti ir teikia paramą. Jeigu visos kuopos suprastų reikalą atsiliginti už pasiūstas knygas, kaip suprato keletas kuopų, tai nereikėtų apie tai tiek daug rašyti.

Šiandien matome kuopų, kuriuos pilniausiai supranta reikalą teikti paramą "Darbininkui". Tarp jų yra ir LDS. 63 kuopa. Valio!

Aukavusių LDS. 63 kp. narių vardai.

Po \$2.00: J. Kesminas, St. Dailėdas.
Po \$1.00: J. Ugenas, D. Jockus, B. Vaickus, Ant. Golis, L. Taujėnis, J. Staponas, M. Balsevičius, P. Zuba.

Po 50 centų: J. Urbušienė, J. Tarčinskis.

Visiems aukavusiems varde Lietuvos darbininkų tariame, ačiū.

Neatsilikia nė Clevelando darbininkai. Štai kaip porina LDS. 51 kp. raštininkas J. Bleizgis:

Cleveland, Ohio, 6-17-22.

Gerb.:
Aš pastebėjau organe "Darbininke," kad knygos jau seniai pasiūstos ir jau daug kuopų atsiligino.

Nenorėdami likti paskutiniams siunčiu nors ir nedidelę auką nuo LDS. 51 kuopos narių. Aukuoju kiek išgalime. Dabar daugiausia kenkia bedarbė ir su aukomis labai sunku. Vėliau gal daugiau prisiūsime.

Tai gi prašau gavę auką vardus paskelbti organe, kad nebūtų užmetinėjimų man.

Su tikra pagarba,
J. Bleizgis.

Aukavusių Vardai.

LDS. 51 kp. iš izdo \$5.00.
Po \$1.00: O. Durusevičienė, M. Paliulionis ir F. Saukevičius.
Po 50 centų: J. Bafukas, A. Juskevičius, P. Zemaitis ir J. Bleizgis.

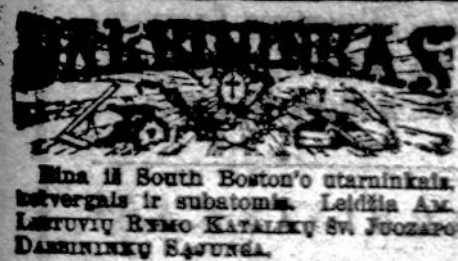
Po 30c.: P. Draugelis, J. Dubieka ir F. Bārtņikas.

Po 25c.: L. Morkal, Z. Kapnauskas, J. Dagilis, J. Puzas, K. Stankevičius, A. J. Jakštas, A. Buknis, A. Ivinskis, L. Navickas, M. Ardziiauskas ir A. Kunigiskis, Z. Pečaitis 5c. ir J. Kiedis 10c.

Viso \$13.80.
Centro raštinė tą sumą gavo iš varde Lietuvos darbininkų tariame širdingą ačiū už taip gausią auką.

Tikimės jog ir ateityje neužsiste paremti savo organizaciją Lietuvos darbininkus.

LDS. Centro Raš.

"DARBININKAS"
(THE WORKER)

THE LITHUANIAN THE WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:
Yearly \$4.50
Six months \$2.50
Foreign countries yearly \$5.00

DAILES DABOTOJAI.

"Sandara" num. 27 sušuko "Dabokime Daile." Bet apie tą dalyką tas laikraštis parašė taip, kaip kad asilas Kriovo pasakėčioje lakstinę galą "sukritikavo."

"Sandaros" redaktoriaus tikslu buvo ne apie dailes daboje parašyti, o apie savo burdingos Miką Petrauską priminti. Tą darė tuo būdu, kuris vartojamas politikių. O tas būdas yra tai niekinti, koneveikti savo priešininkus ir paskui save paaukštinti. Tai-gi tai to būdo griebėsi "Sandara" M. Petrauskui paaukštinti. Tas laikraštis išdėgęs, išniekęs gerb. kompozitorių J. Naujalo primena M. Petrauską. Šitokių būdu "Sandara" netik nepaaukštino M. Petrausko, o dar-gi jį pažemino.

Prie šito purvino aprašymo "Sandara" imasi ir gerb. kun. F. Kemėš. Girdi kun. F. Kemėšis, būdamas So. Bostone suardęs M. Petrausko suorganizuotą vaikų chorą o paskui suardęs lietuvių Simfonijos vakarą.

Jei M. Petrausko darbas griuvo, tai delto taip atsiti-ko, kad tas darbas buvo ant smėlio statomas. Kun. F. Kemėšis būdamas So. Bostone organizavo Marijos vaikelių dr-ją, pildydamas savo tiesioginę kunigo pareigą. Kunigo rūpesniu turi būti geras, katalikiškas vaikų auklėjimas. Jei kun. F. Kemėšis So. Bostone būdamas subūrė vaikelius į dr-jelę, tai čia jo išpildymas pareigos ir nuopelnas. Marijos vaikeliai ne vien Mariją garbina o ir Lietuvą myli, lavinasi dailoje, mokosi dainų ir tt. Tarp Gabijos vaikų dr-jos ir Marijos vaikelių dr-jos skirtumas tik tame, kad Marijos vaikelių niekas netešia laisvamybės nuodais.

Be to reikia pastebėti, kad kuomet kilo sumanymas rengti Lietuvių Simfonijos vakarą, tai jau kun. Kemėšio nebuvo So. Bostone ir todėl jis negalėjo jo ardyti.

"Sandara" primindama kun. F. Kemėšio steigimą Marijos Vaikelių dr-jos ir delto žlugimą Gabijos suariama savo ir kitų laisvamųjų šmeižta, būk kun. Kemėšiui nerūpi altorius ir žvnyčia. Jei kun. F. Kemėšis uoliai steigė Marijos vaikelių dr-ją, tai aišku, altorius ir žvnyčia pas joj vietoj.

Ungi "Sandara" kad M. Petrauską driso

žeminti ir niekinti gerb. mas pasiuntę papeikimą St. angliškai, nes skatydamos Seimui, o Lietuvos valstybės paramai nei cento. Žinoma Lietuvos veikėjai pamatys, kad čia darbas nežinomos šalies piliečių ir jų nepaisys.

"Keleivis" rašo, kad "Darbininkas" norėjęs spaudinti tą lenkų Pilsudskio laikraštį, kurį dabar "Keleivis" yra po savo pastoge priglaukęs. "Darbininkas" tiek norėjo tą daryti, kiek "Keleivis" norėjo pasikarti.

PASTABĖLĖS

Katalikiškojo Susivienijimo seimą laisvamųjų laikraščiai aprašinėjo iš visų pusių, bet nepamirėjo, kad aukso-sidabro Fondui au-kojo \$500. Mat laisvamajai "sloną neprimetėfi."

Laisvamųjų Susivienijimo

Seimui, o Lietuvos valstybės paramai nei cento. Žinoma Lietuvos veikėjai pamatys, kad čia darbas nežinomos šalies piliečių ir jų nepaisys.

"Keleivis" rašo, kad "Darbininkas" norėjęs spaudinti tą lenkų Pilsudskio laikraštį, kurį dabar "Keleivis" yra po savo pastoge priglaukęs. "Darbininkas" tiek norėjo tą daryti, kiek "Keleivis" norėjo pasikarti.

Laisvamajai, nežinodami kokių būdu kabinėtis prie atstovybės, buvo beprikiš, būk dabar amerikoniško spaudoj nesą apie Lietuvos reikalus rašoma. L. Informacijos Biuras pradėjo versti iš angliškų laikraščių žinias apie Lietuvą ir siųsti lietuvių laikraščiams. Dabar to neprikaišioja. Pasirodo, kad laisvamųjų laikraščių redaktoriai nemoka angliškai. Brooklyno "Vienybės" redaktoriaus aiškiai pasirodė nemokančių

Lenkija ant bedugnės kranto. Vilnius bile diena gali tekti Lietuvai. Ar Lietuva dabar prisirengus Vilnių valdyti geriau, negu už-bernai?

angliškai, nes skatydamos Britanikos Enciklopedijoje apie jėzuitams priklausančią tikslas išstiebia priemonės, raše, kad tas darodys, o enciklopedijoje aiškiai pasakytą, kad jėzuitams to obalsio negalima prikišti.

Laisvamajai šukavę apie Tautos Fondo atskaitas visuomet savas atskaitas užmiršta išduoti. Iš senųjų laisvamųjų fondų atskaitų nebuvo ir nėra. Prieš puse metį įsteigė Politinį Izdą. Kur jo atskaitos? Kur padėti šiaudinių katalikų pinigai? Kiek "Sandarai" iš tų aukų teko? Laisvamųjų riksmas del atskaitų visuomet buvo vagies riksmas: "Laikykite vagi!"

Šiaudiniai katalikai, reikalaukite atskaitų iš savo pinigų, aukuotų laisvamajams.

Lenkija ant bedugnės kranto. Vilnius bile diena gali tekti Lietuvai. Ar Lietuva dabar prisirengus Vilnių valdyti geriau, negu už-bernai?

Kun. J. A. Ryan, D. D.

KRIKŠČIONIŲ MOKSLAS APIE NUOSAVYBĘ.

(Tėsinys)

Nors iš vėlesnių rašytojų ir Bažnyčios mokytojų retas kuris taip stipriai beišsireikšdavo, kaip augščiau paminėtieji Tėvai, tačiau visi jie tą patį mokslą skelbė. Pagal Sv. Tamo Akviničio — teisinga yra, kad nuosavybė būtų privatinė, pakol žmogus ją ingija ir sutvarko; bet taip-pat teisinga yra, kad ji būtų bendra, kada žmogus ją sunaudoja; turėjęs perversis pagal prigimtines teises priguli biedniešiams. Protinga tvarka reikalauja, kad žmogus valdytų tai, kas jam teisingai priguli ir kad naudotų tai tinkamai sau ir kitiems; ir pagaliaus žmogus, kurs ima svetimą daiktą, kad save išgelbėti nuo bado, nėra vagis. Kada apie 35 metai atgal kardinolas Manningas pakartojo tą doktriną, jog badaujantis žmogus turi teisę pasiminti svetimo turto, kad išsigelbėti nuo bado mirties, kai-kurie tų laikų laikraščiai jį apsaukė anarhistu. Tie laikraščiai parodė savo nežinystę tradicinio krikščionių mokslo apie nuosavybės teises; jiems buvo žinomi tik toji dora, kurią susidarė sau biznio pasaulis palaikymui savo įvestos tvarkos laissez-faire. (Liuosas kontraktas tarp darbdavio ir darbininko, ne-sikišant valstybei).

Pagal krikščionių supratimo ir pagal gamtos ir proto nurodymų — pirmoji nuosavybės teisė nėra tai teisė išimtinis ir pilnos kontrolės, bet vartojimo teisė. Kitais žodžiais bendroji teisė vartoti, naudoties yra augštesnė, negu privatinė teisė valdyti. Dievas sutvėrė žemės turto užlaikymui visų žmonių ant žemės; del to tai visų žmonių bendroji teisė naudoties tais turtais stovi augščiau, negu kokia nors pavienio asmens ypatinga teisė laikyti tuos turtais, kaip savo vieno nuosavybę.

Kas nepripažįsta to, jog pirvatiniai reikalai turi stovėti žemiau už viešus, bendrus reikalus, tasai tvirtina, kad gamta ir gamtos Tėvėjas teikė panaudoti kai-kuriuos žmones naudai kitų. Bet aišku, kad toksai tvirtinimas negali būti įrodytas nei Apieškimu, nei proto argumentais. Tasai faktas, jog valstybė kartais įžeidžia tą tvarką, taip iškelidama privatinį savininkų privilegijas, kad del to atmetama bendroji visų teisė prie žemės gėrybių — tasai faktas tik parodo, kad valstybė kartais gali elgties blogai.

Tečiau toji bendroji nuosavybės teisė, teisė vartojimo neaprupina kaip reikiant žmonių gėrybių. Žmonėms reikia ne tik abelno progos vartoti gėrybes, ne tik abelno teisės prieti prie gamtos gėrybių, bet taip-pat reikia galėjimo laikyti nuolatai kai-kurias gėrybes kaip savo nuosavybę. Žmo-

nės reikalauja sau galėjimo atskirti kitus nuo valdymo tų daiktų, kuriuos jie vadina savais. Be tokios teisės ir be tokio galėjimo — žmogaus plėtojimas, rytojaus aprūpinimas, aprūpinimas šeimynos gyvenimo — yra visai negalimi dalykai. Visa tai aišku iš atžvilgio į tuos daiktus, kuriuos ekonomistai vadina vartojamomis prekėmis; tai yra tokius daiktus, kurie yra reikalingi aprūpinimui artimausių žmonių reikalų; kai antai: maistas, drabužiai, butas, namų rakandai, ir kai-kurios priemonės pasilinksminimo; o taip-pat dorinis, tikybinis ir protinis veikimas. Šiandien niekas, net nei socialistai nesipriešina, kad visus tuos dalykus žmonės turėtų privatinėje nuosavybėje.

Pagal abelno supratimo — privatinė nuosavybė reiškia daugiau negu valdymą vartojamų prekių. Čia ineina ypatingai ir gaminamosios gėrybės, prigimtieji ir dirbtiniai gėrybės šaltiniai, kaip antai žemė, kasyklos, gelžkeliai, fabrikai, krautuvės ir bankai — visi tie turtais šiandien yra valdomi privačių asmenų arba korporacijų. Kai del šitų rūšių privatinės nuosavybės, Katalikų Bažnyčia, ypatingai lūpomis popos Leono XIII ir jo impėdinių — nustatė aiškų ir neabejotiną mokslą. Leonas XIII pasmerkė socializmą, tai yra valstybės nuosavybę visų gamybos įrankių, kaipo kenksmingą darbo žmonėms ir visuomenei ir kaipo priešingą ingimtoms teisėms pavienio žmogaus. Taigi sulig Katalikų mokslo, pavieniam žmogui, arba žmonių grupei ingyti ir turėti privatinėje nuosavybėje kai-kuriuos gamybos įrankius, — pilnai atitinka moraliamis gamtos įstatams. Net ir gamybos įrankių privatinė nuosavybė yra pripažinta esanti reikalinga žmonių gėrybiui. Tad jeigu valstybė panaikintų privatinę nuosavybę visų gamybos įrankių, ji pa-kenktų žmonių gėrybiui ir įžeistų doros įstatymą.

Tečiau reikia būti atsargiems kad neperdėti aiškinant šitą mokslą. Tasai mokslas tvirtina tik tai, kad privatinė nuosavybė kai-kurių produkcijos įrankių yra moraliai teisėta ir moraliai reikalinga; jisai pasmerkia tik tokią sistemą, kada valstybė valdo ir veda išimtinai visą kapitalą ir natūrali, ir dirbtini.

Taigi katalikų mokslas anaipol nepasmerkia viešos nuosavybės taip vadinamų viešo tarnavimo priemonių, kaip antai gelžkelių, telegrafų, gatvekarinių ir apšvietimo įrankių. Ji nesmerkia viešos nuosavybės ir kai-kurių kitų didžiųjų išdirbysčių, kuriuos nėra viešojo tarnavimo priemonėmis. Pavyzdžiui, ji nieko nesakytų, kad valstybė valdytų kasyklas, arba kitą kokią nors industriją — jeigu toksai valdymas tikrai sustabdytų monopolistų išnaudojimą, del kurio tiek nkenčia visuomenės gėrybės. Iš valstybės nuosavybės ir kur prasideda ne-

teisėta, įžeidžianti teises privatinį asmenų. Čia yra klausimas naudingumo ir didesnio žmonių gėrybių. Šiaip ar taip valstybė turi pripažinti teisę gauti atlyginimą tiems piliečiams, kurių turtas esti nusavinamas visuomenės naudai.

Kita pasarga liečia tikrąjį privatinės nuosavybės paskirstymą ir jos tikrąjį sunaudojimą. Nors Bažnyčia ir priešinasi socializmui, bet iš antros pusės ji anaipol nežūri palankiai į tai, kad kapitalą valdytų ne žymai žmonių mažuma. Istikrųjų, del tų pačių priežasčių, del kurių ji priešinasi socialistinei nuosavybės koncentracijai, — ji verčiama yra priešintis ir tam kad turtais koncentruotūsi pavienių žmonių arba korporacijų rankos. Kiekvienas argumentas kurį Leonas XIII vartoja prieš socializmą, kalba kartu už tai, kad kapitalo valdymas būtų kuo labiausiai išplėstas. Pavienio žmogaus ir jo šeimynos aprūpinimas, kurį suteikia privatinė nuosavybė, yra tai tokia gėrybė, kurią, aišku, verta yra išplėsti didėlei piliečių didžiūmai. Neužtenka to, kad privatinė nuosavybė būtų palaikoma, kaipo socialinė institucija. Toji institucija turi taip būti vedama ir tvarkoma, kad iš jos tiesioginiai naudotūsi kuodidžiausias žmonių skaičius. Delto tai papa Leonas XIII aiškiai išsireiškė, kad valstybės priedermė yra rūpintis dauginti skaičių turinčių nuosavybės.

Taigi aišku, kad labai klysta tie ultra-konservatyvūs dabartinės tvarkos šalininkai (kurie iš jos daugiausiai naudojasi), kurie Bažnyčios pasmerkime socializmo mato patvirtinimą dabartinės tvarkos su visomis nelygybėmis. Jie nemato Bažnyčios mokslo pamatinių principų ir tikslo. Tiesa, Bažnyčia remia privatinę nuosavybę, bet ji neužtaria dabartinės nenaturalės ir nesocialinės turtų koncentracijos. Jai rūpi gėrybių visų žmonių ir ji trokšta kad visi turėtų tiesioginę naudą, kurią duoda privatinė nuosavybė.

Tiek apie privatinės nuosavybės teises. Bažnyčios moksle lygiai svarbią vietą užima taip-pat savininko pareigos. Apskritai imant tos pareigos yra aprubežavimas nuosavybės teisės. Atsižūrint į kitus asmenis — nuosavybės teisė yra pilna; ji neprileidžia kitų prie tikro kontroliavimo nuosavybės, kas yra pavesta tikram savininkui. Bet atsižūvgiant į Dievą, savininko teisė yra apribota. Tos teisės neskaity visiška (absoliute) nei krikščionių mokslas, nei rimta filosofija. Privatinis turto savininkas yra labiau užvaizda savo turto, negu jo pilnas viešpats. Tasai blėdingas mokslas, kad "kiekvienas" gali daryti su savo daiktu, ką jisai nori, — paeina iš pagoniško Rymo įstatymų, taip-pat iš, gali sakyti, pagoniško Kodekso Napoleono, ir pagaliaus iš nedorų ir nepadorių ekonominio liberalizmo principų. Toji taip vadinamoji teisė naudojies ir blogai sunaudoti (right of use and abuse), kuri taip išplatino pramoninėje mintyje ir praktikoje, iš savo pamatų griežtai priešinasi krikščionių mokslui.

Aprubežavimai galės ir teisių privatinės nuosavybės nuosekliai išsina iš krikščionių mokslo apie visiems bendras gamtos gėrybes, apie bendrą teisę prieti prie tų gėrybių ir apie pripažinimą, jog teisė naudoties yra augštesnė už teisę valdyti. Kai kurios privatinis savininkų priedermės buvo jau nurodytos, kada svarstėme Bažnyčios Tėvų mokslą. Apskritai imant savininko pareigos teisingai naudoti savo turtą galėtų būti šiaip išreikštos: jisai turi taip vartoti ir tvarkyti savo nuosavybę, kad kiti žmonės teisingomis sąlygomis galėtų turėti iš jos naudą. Tik tokiu būdu privatinės nuosavybės teisė gali būti sutaukinta su augštesniąja bendra teise prieti prie gamtos gėrybių. Sv. Tamas Akviničis padarė iš tos bendros taisyklės išvadą, kada jis pasakė, kad žmogaus turto perversius (kas jam pačiam nėra būtina reikalinga), prigimties teisė priguli biedniešiams.

Tiems laikams ir tai visuomenei, kurioje gyvena ir kuriai raše Sv. Tamas, toksai pritaikinimas principo, matyt, buvo svarbiausias. Dabartinėje mūsų socialėje tvarkoje su milžniškais didžiūren turtais ir su tokia daugybe žmonių, kurių pragyvenimas priguli nuo jų santikių su pramonės įstaigomis, — teisingas nuosavybės vartojimas ir jos vaisiais naudojimas teisingomis sąlygomis — turi būti kitoniškai ir plačiau taikinta. Iš tų pritaikinių svarbiausi buskratijos idealams.

Šie: darbininkų teisę gauti atitinkamą algą (living wage), ir vartotojų teisę pirkti teisingomis kainomis. Tai visiems aišku. Teisingas sunaudojimas, protingas priejimas prie bendrų gėrybių ir dalyvavimas nuosavybės vaisiuose teisingomis ir protingomis sąlygomis — gali taip-pat reikalauti, ir kartais istikrųjų reikalauja pripažinimo darbo unių, darbininkų dalyvavimo pramonės vedime ir jos pelne ir pramonininkų pelno nuosimėjų aprubežavimo iš pusės valstybės.

Šiaip ar taip bendrieji dėsni yra aiškūs: Dievas skyrė žemę visiems žmonių vaikams; pavieniai asmenys ar korporacijos, kurie įsigijo tam tikrą dalį bendros gėrybės savo kontrolei ir tvarkymui, turi ją naudoti tam pirmutiniam, pamatiniam socialiam tikslui; delto tai jie turi moralę priedermę taip ją tvarkyti, kad visi, kurie iš jos gyvena, ar nuo jos priklauso, gautų ekonominės galimybės vesti protingą ir normalų gyvenimą.

Nors papa Leonas XIII ir pasmerkė valstybės nuosavybę ir vedimą visų gamybos įrankių, jisai tečiau neatmetė to, kad valstybė reguliuotų privatinę nuosavybę. Priešingai, jisai išreiškė dėsni, kurs duotų valstybei visą galę ir valdžią, kokios tik galėtų geisti protingas žmogus kad sutvarkius pramonės santikius ir kad įvedus nuosavybės aprubežavimus.

Kada tik viešas reikalas arba kokia nors viena klasė nukendia, arba yra nuoskaudos pavojuje, kurs joku kitu būdu negali būti prašalintas, viešojo valdžia tada turi priedermę įsikisti. Tasai principas patiesintų daugelį naujų įstatymų, kurių tikslas būtų geresnis sunaudojimas privatinės nuosavybės ir platesnis išdalinimas jos vaisių.

Knygoje "Bažnyčia ir Pramonės Atstatymas" (išleistoje: Committee on the War and the Religions Outlook) randame puikų išdėstymą krikščioniškojo mokslo apie nuosavybę: "Krikščioniškojo pažiūra į nuosavybę, kiek apreiškta Naujame Įstatyme ir patvirtinta tolesnės istorijos, gali būti suglausta į eilę paprastų tiesų. Visų-pirma nuosavybė pripažistama, kaipo faktas, st kuriuo reikia skaityties. Prilyginimai apitulentus ir apie neteisingą užvaizdą pripažįsta, kad žmonės turi materialius turtais, kuriuos jie turi vartoti. Toliaus, nuosavybė turi tarnauti dvasiniams žmogaus tikslams. Vadinasi, jeigu prie to prieiti, kad turtais taip apsmunkintų žmogaus reikalus, kad užtemdytų jo dvasinę viziją ir sutrukdytų jo augštesnį gyvenimą — jų reikia atsižadėti. Jeigu jie stovi ant kelio prie draugiško gyvenimo, žmogus turi "parduoti visą, ką turi." Toliaus, nuosavybė pripažistama socialinės reikšmės, kaipo parodanti tarnavimo atsakomybę ir kaipo galinti būti pateisinta tik tuomet, kada ji tarnauja visuomenei. Kam daug yra duota, iš to bus daug ir reikalauja. Pagaliaus nuosavybė teikiama religijos sankcija, kaipo Dievo patikėjimas (trust), kurį reikia suvartoti taip kaip Jisai nori — priartinimui Jojo Karalijos. Nuosavybės valdytojas turi būti "ištikimas ir protingas tarmas, kurį jo Viešpats paliko sargu jo turto" ir kuris turės išduoti atskaitą prieš savo Viešpatį. Tiedvi paskutini pažiūri sudaro užveizdėjimo principai, ir yra tik du žvilgsniu tos pačios pažiūros. Pasakyti, kad žmonės valdo nuosavybes kaipo Dievo patikėjimą ir kad jie turi žūreiti į nuosavybės valdymą kaipo į užveizdėjimą žmonijos labui — yra tik dviejų būdų pasakymo vieno ir to paties dalyko, nes Dievo valia ir žmonių labas yra vienas ir tas pats.

Krikščionių mokslas apie nuosavybę iš vienos pusės pakankamai apgina bendrus reikalus ir tikslus visos žmonijos, gi iš antros pusės apsaugą visos protingas teises pavienių žmonių. Blogumai, kurie buvo ir dar tebėra sąrysyje su privatine nuosavybe — yra ne pačioj institucijoj privatinės nuosavybės, — kaip toji institucija yra suprantama ir ginama krikščionių mokslo. Apskritai imant pavojingiausiais tos institucijos priešininkais nėra nei krikščioniško mokslo skelbėja, nei socialiai reformatoriai, bet tie kraštutiniai grynėjai dabartinės sistemos, kurie laikosi prikibę prie teorijos autokratinės nuosavybės ir nuosavybės be atsakomybės, kuri yra visai nesutaukoma su žmonijos gėrybių ir yra priešinga demokratijos idealams.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Gerb. kun. Jono J. Jakaitis
Vardins ir 18 metų klebonavimas.

Pradėjimas nuo pradžių.

Gerb. klebonas kun. J. J. Jakaitis gimė 23 d. birželio 1886 m. Kijaus Briedžių kaime, Sakų apskrityje, Suvalkų rėd. Pasiturintis ir kinikinis buvo jo tėvelis. Gerb. kun. J. J. Jakaitis būdamas dar 5 metų, kuomet miedavo į bažnyčią su tėveliais ir pamatavo kunigą laikant šv. misias ir girdėdamas sakant pamokslą, tai matytis sėdėdamas mąstydamas: "Tai kad ir aš sulauksiu būti kunigu ir sakysiu pamokslą." Ir suaugęs rankutes miedė Anglijos katedrą, kad jo prašymą išlaikytų. Ne ir turėdamas 7 metus pradėjo bažnyčioje pradine mokykla ir labai jam sekėsi mokslas. Mokytojai girdavo, kad taip labai ėmėsi kad net draugus pralenkė. Kaikurie pirmą ten laukėsi. Ir į tris metus užbaigė pradine mokykla. Tad prašė tėvelių leisti toliau mokytis. Tėvelis paleido į Griskaburdo progimnaziją. Tenai ir labai ėmėsi mokytis. Visus mokytojus nustebino savo gabumu. Už dviejų metų ir pusės užbaigė progimnaziją. Prašė, kad tėvelis leistų toliau mokytis į gimnaziją. Tėvelis nuleido į Petrogrado gimnaziją. Tenai pasimokė du metus, persikėlė į Mintaujos gimnaziją. Tenais du metus pasimokė užbaigė gimnaziją. Jau iš mokyklos buvo pasiskyręs į kunigus, pasiankavęs Anglijos katedrą. Ir tėvelio ėmė melsti, kad leistų į seminariją kunigų. Jojo tėvelis paklausė jojo prašymą ir leido jį kur jis norėjo. Nuėjo į Seimų seminariją. Jam labai sekėsi. Į keturis metus užbaigė filosofiją ir turėjo 20 metų. Buvo netoli užbaigimo, bet jam atėjo mintis į galvą kad trūksta kunigų Amerikoje. Tai įsiai atvažiavo į Ameriką 1906 metais. Pažįstamų ir draugų priėmė neturėjo, bandė gauti. Pirmiausia atvažiavo į Worcesterį. Sirdis jo plakė, kad tik greit užbaigus mokslą ir pasilikti Dievo tarnau. Nekurie jo draugai tyčiojosi iš jo, visai atkalbinėjo nuo to. Matydami, jį žėgnojantis prieš valgi sakydavo: "Čia Amerikoje jokių monų nėra, žmonės apsišviečia, kaip patūsi Amerikoje, tai ir tu taip darysi." Bet tvirtu būdamas jam atrodė kvailis svajonės. Pasikalbėję su kunigais nuvažiavo į seminariją Montreal, Canada. Tris metus pasimokė užbaigė ir įventino į kunigus 18 gruodžio 1909 m. Jo Malonybės Kard. Paul. Buderis arciyskupas. Pirmas misias laikė šv. Kazimiero parapijoje, Worcesterį. Suteikė palaiminimą a. a. vyskupas Rt. Rev. Thomas D. Beaven, Springfield. Paskyrė už vikarą Clinton, Mass. svetintaučių airių parapijoje. Būdamas tenais pirmiausia užėmė darbą tverti Pilnąją blaivybę ir nors kitataučių, bet sutvėrė Pil. Blaivybę, kuriai pats vadovavo ir į tris metus užaugo virš tų šimtų narių. Tuo tarpu Worcesterio klebonas a. a. V. Bukaveckas išvažiavo į Lietuvą, tai Jo Malonybės Vyskupas Rt. Rev. Thomas D. Beaven paskyrė kun. J. J. Jakaitį už kleboną Worcesterį 1913 metais.

Atėjimas į Worcester, Mass.

Gerb. kun. J. J. Jakaitiui atėjus Worcesterįje neranda nė kristijono, nė vargonininko, nė gospadinės, nė jokių bažnytinų tarnų, nė prigelbėtojų prie šv. misijų. Neranda nė bažnyčios — tik sklepe kuriamė rėdasi altorius ir tenai laiko misias. O ant to sklepo yra skolas \$48,000.00. Begalinė suirutė, nė jokių bažnytinų draugijų nė mokyklų — žodžiu sakant — nieko. Buvo bene 3 draugijos, bet ir tos buvo laisvamųjų. Lankešiai aut miškių koki 2 desėtkai žmonių. Misios be choros. Per koki laiką gyveno klebonas vieni vienais. Tuo laiką jau buvo laisvamamiai su laida susiviję. Buvo įsistatę su kirkuvė ir parsitraukę iš Chicago kunigų, Mickevičių ir "Šakė",

blizniujimo laikrošči leido Worcesterį. Tada visi buvo patraukę prie Mickevičiaus pasės. Kita dalis prie lenkų, o prie lietuvių parapijos vos 20 šeimynų ir 23 pavieniai po biskp sudarė komitetą. Sudarė gerą vargonininką ir sudarė visus bažnyčios tarnus. O jaunimą visą sukvietė, sudarė korą ir su pirmais metais ėmėsi organizavimo jaunomėnės. L. Vyčių, Pil. Blaivininkų, Moterų Sąjungos, ir LDS. Metams baigiant sutvėrė moterų draugiją, — šv. Onos, merginų draugiją Marijos Vaikelių, vaikelių draugiją Aniolų Sargų. Turėjo pats vadovauti draugijoms, nes nebuvo mokančių rašyti ir suprantančių organizavimą. Tai įsiai ėmėsi pirmiausia steigti vakarinius kursus, mokyti rašyti skaityti, ir istorijos, gramatikos, ne tik jaunimą, bet ir senus suaugusius žmones. Jaunomėnė pradėjo mokyti teatrą ir taip visokių žaidimų. Dirbo dienomis ir vėlybai naktimis. Šventomis dienomis rengdavo prakalbas, vakarus dėl statymo naujai bažnyčiai. Laikni bėgant išlaikė daugelį jaunimo daileraščio, gramatikos, rokmūdų. Tokie užėmė dr-jose valdybos vietas ir ėmė po biskpio visi žmonės suprasti organizavimą. Diduma atsitraukė nuo lenkų ir svetintaučių. Gerb. klebonas net ir per stubas eidavo kur gyveno lietuviškos šeimynos raginant prie lietuvių. Pamatę darbštumus visi susisieptė prie šv. Kazimiero parapijos, kur klebonauja kun. J. J. Jakaitis. Žinoma daug vargo reikėjo padėti kol tą ateikė. Ėmė aiškinti per prakalbas ir pamokslus, kad kunigūz Mickus nėra kunigų, tik apsimetęs. Ir kad "Šakė" nėra naudingas, tik blėdingas. Visi suprato kad suklydę esą. Tada žmonės kunigūz Micks išvyjo, sykiu ir "Šakė" užsmaugė. O "Šakės" redaktorių išvyjo kur pipirai auga ir suvėję visi vienybėje gyveno.

Statymas, Bažnyčios.

Prabėgus porai metų nugi gerb. klebonas kun. J. J. Jakaitis pasako parapijonams, kad parapija jau turi porą tikstančių ir skolas nebėr. Visi nustebė, kad j du metus išmokėjo skolų \$48,000.00. Ir visi mylėjo kleboną už pasidarbavimą. 1916 metais kada gerb. klebonas išleidi parapijos atskaitos knygutę randa kad parapija turi \$50,000.00 ir kad pradės šimet statyt naują bažnyčią. Visi kalbėjo kas susitikęs iš kur parapijos klebonas tiek pinigų surinko. Sakydavo kiba Dievas iš dangaus išbėrė ir į metus laiko pastatyta nauja graži bažnyčia kuri viso miesto bažnyčių gražiausia, kuri turi 185 pėdų ilgio, 72 pėdų pločio, papuošta paveikslais šventųjų. Bažnyčios stilius yra renesansas — maišytas su romišku. Planas bažnyčios altorius, sedynės. Tik vieną sieną išbūdavo įsimas atsiėjo \$100,000.00. Užbaigė statyti bažnyčią ir sykiu skolas. Svetintaučiai stebėjos iš tokio gabaus darbo po visą Worcesterį nieko nebuvo kalbama kaip tik iš kur Klebonas gavo pinigų. Buvo užbaigta 1916 m. lapkričio 12, pašventino a. a. Jo Malonybės Rt. Rev. T. Beaven.

Pavyzdingi Veikimai.

Užbaigus statyti bažnyčią visi manėm jau pasilsėsim, bet iškilus Europinei karei visa tauta sujudė veikti. Pagalios pamatome laikraštį, kad gerb. mūsų klebonas daro atsiuokimą į jaunomėnė, kad sutverti lietuvių kariuomenę ir eiti kovoti su trispalve vėliava. Ir, mes, sako galėsime iškovoti sau teises savo šalyje kuomet pasirodysime drąsūs. Pirmą atsiuokimą padarė L. Vyčių organizacija, tai tas atsiuokimas žodžiu greituma pasiklido po visas kolonijas ir laisvamamiai su socializmais nieko daugiau neradė į savo laikraščius kaip tik pasaiųpymę iš to kad kunigai organizuoja armiją ir nori kariuoti ir vyčių organizacija pavadinio kunigų armiją. Nesuipratę žmonės tam priekinosi ir tikėjo laisvamamiai propagandai. Tas nepavyko atlikti, nes

neturėjo daugiau rėmėjų. Ir gindint, kad Lietuvos sūnūs eina prie nepigulmybės, tai gerb. vėliavas duoda atsiuokimą kad reiki sutverti Amerikoje Tarybą, kuri rūpintasi Lietuvos reikalais ir prašytų Amerikos valdžios pripažinti Lietuvos. Gerb. kun. J. J. Jakaitis buvęs nariu tarybos ir nurodė reikalingumą gelbėti Lietuvą. Tautos Fondą rinko aukas ir pats pirmas aukėjo \$1000 ir su parapijonais surinko \$40,000 aukų.

Politiškas Veikimas.

Pirmiausiai 1916 metais Tarybą nutarė kad reikia prašyti Susivienytų Valstijų pavelfinimo po visas suvienytas kolonijas rinkti aukas. Sumanymas buvo gerb. kun. J. J. Jakaitis. Jis važinėjo pas Susivienytų Valstijų Prezidentą W. Wilson ir kalbėjosi su juo. Kuomet Lietuva apskelbė nepigulmybę, kun. J. J. Jakaitis atėjo ant L. Vyčių susirinkimo ir paaiškino, kad reikia jau dabar būtinai organizuoti Lietuvos Liuosybės Sargus. Tuomet susirašė 15 jaunulių ir varė tą darbą nepaisant laisvamamiai šmeižimo ir svetainė atidavė del mankštiniomsi visai už dyką. Susidarė 68 sargai. Kai prasidėjo paskolos bonų pardavimai, tai gerb. kun. J. J. Jakaitis L. E. Sargus pavadė Žadeikiui, kuris juos pasmaugė. Kun. Jakaitis ėmėsi pardavinėjimo paradarstų buketus. Sutvėrė komitetą ir pats turėjo pirmininkauti. Nors socialistai ir plakatavo buvo šmeižė, kad nepirktų bonų, bet veltui kvailių propagandos, bonų išpirktas virš kvotos \$150,000. Kun. Jakaitis pirkė už \$1200. O tik viens kitim pardavė virš \$30,000. Kultūros vajui gerb. kun. J. J. J. pirmutinis pakeleio tikstančine, ne deryvas, kad pasėktmės buvo geros, nes gerb. kun. J. J. J. visiems parodydamas gražų pavyzdį paties pirmiausias aukėjo daugiausia. Žinodamas padėti kareivij sužeistų, pradėjo aukas rinkti del ambulanso. Nors buvo sunkus padėjimas, darbai sustojė, bet gerb. kun. J. J. J. ieškojo tų kurie dirbė ir rinkdavo tokiu būdu aukas. Žinoma nemažai ir savo pridėjo, pats dirbo ir kitus ragino.

Lietuviai Svetintaučių Aktyse.

Kol nebuvo gerb. kun. J. J. J. Worcesterį, tai kitataučiai apie lietuvius visai nieko nežinojo. O šios šalies spaudoje visai nėra kalbos. Tik tada spaudoje būdavo, kada mūstyntis įvykdavo arba suarėtuodavo lietuvių, o kitaip niekad. Kaip atėjo kun. J. J. J., tai taip greitai permaitė. Kaip suorganizavo blaivybę, tai jau nesiūsdavo. Dabar ir visokius lietuvių veikimus plačiai aprašo amerikonių spauda. Miesto majoras Mr. Peter Sullivan ateina ant apvaikščiojimų tautiųjų švenčių ir prakalbė pasako. Senatorius Nelson pasakė, kad lietuviai yra rimčiausi tauta. Kiekvieną sykį ateina laikraščiu reporteriai ir visę veikimą aprašo spaudoje.

Pasidarbavimas Parapijonam.

Kai tik atėjo į Worcesterį tuo jau įsteigė vakarinius kursus. Mokindavo rašyti, gramatikos, istorijos, skaitlinių, ragindavo kiekvieną tik sutvėrė kad eitų į vakarinius kursus mokintis. Išmoko kiekvienas rašyti, skaityti net ir senukai iš lankydavo kursus, nes gerb. klebonas sakydavo į mokslą niekadoms nevelu. O kuomet visi susipratę pradėjo progą naudotis, gerb. kun. J. J. J. nuėjo pas miesto majorą ir išgavo kad angliškose mokyklose vakarais leidavo mokintis lietuviškai ir net miestams mokiniojams už mokinių užmokėjo. Tai tik tas nemoka rašyti, kasras nenori. Draugijų susirinkimuose atsilanko, kiba namuose nebūna.

Buvo pasklidęs gandas vasario mėnesį 1922 m. kad gerb. kun. J. J. J. Worcesterį aplėdys. Pasidarė toki neramumas, nusiminimas, lūdesis. Kalbėjosi susiję, kad neteksime geradėjuo tėvų tėvynės prieteliu. Tuo visos dr-jos susaukė mass-mitingus, susitarė eiti prašyti, kad niekur nėvažiuotų ir pasilikti Worcesterį ir tas prašymas nesišiovė iki gerb. klebonas kun. J. J. J. koki laiką

pasilikę ir pastatys dar mokyklą. Tai matome kiek nuveikta gerb. kunigo J. J. Jakaitio.

Vardins.

Kuomet sulaukėme šventės šv. Jono dienos, kuri pripuolė 24 birželio, tai visos bažnytinės draugijos padarė mass-mitingus ir nutarė apvaikščioti šv. Jono dieną ir del neparankumo laiko 24 perkėlė ant 25. Ant 25 birželio surengė vakarą pagerbimui gerb. kun. Jono Jakaitio. Iškilmes rengė šios draugijos — Pil. Blaivininkų 25 kp., LDS. 7-ta kuopa, L. Vyčių 26 kp., Moterų Sv. Onos, Moterų Sąjungos 5 kp., Marijos Vaikelių, Marijos Vardo, Lietuvaitės, Susivienijimo L. R. K. A. 11 kp. ir Labdaringa su D. Federacija. 8 val. vakare svetainė papuošta žaliūmynais ir gėlėmis. Kresė kur atsisėdė gerb. klebonas papuošta vainikais, nupintais iš rožių, tą dieną buvo klebonas išvažiavęs į Lawrence. Kuomet parvažiavo, tai Federacijos pirmininkė pavadinio jį. Kuomet atėjo klebonas į svetainę, tai šešios mergaitės baltai pasidėję nupintais vainikais užsijusios ir pasodino šale estrados ir šios draugijos išreikšė pasveikimus prakalbas pasakė, Blaivininkų, V. Blaveckas, ir eiles pritaikintas pasakė M. Pauliukoniūtė ir rožių buketą įteikė LDS. 7-tos kp. — J. Svirskas, eiles sakė — M. Liutikienė ir rožių buketą buketas. Sv. Onos M. Ščiukienė, eiles sakė O. Grigaičiūtė, įteikė rožių buketą. Marijos Vaikelių A. Masilionukė, rožastų buketą A. Ragaliauskiūtė, eiles pasakė G. Vaitiekaitė, ir-gi įteikė buketą baltų lelijų. Moterų Sąjungos O. Sidabrienė, Marijos Vardo p. Dečinskienė, Lietuvaitės Dominaitienė, nuo Vyčių P. Jurgelionis, nuo Susivienijimo L. R. K. A. 41 kp. K. Lekeckas. Labdaringos D. P. Monkus. Visos minėtos dr-jos nupirko auksinį laikrodį, kurį įteikė gerb. kun. L. Kavaliauskas pasakydamas gražią prakalbą. O muzikališką dainų programą išpildė šv. Kazimiero choras, vedamas J. Zemaitis. Sudainavo "Ilgą Metų." Po to sekė visoki muzikos šmoteliai. Prakalbė pasakė V. Bačys. Komitetas rengimo — M. Čičauskienė, O. Sidabrienė, J. Leonaitė, V. Liutikienė, A. Mačiulienė, J. Svirskas, J. Tatulis, A. Kondratavičius, J. Migauskas, O. Širvinaitė, M. Veniukė, A. Masilionukė, M. Ščiukienė, A. Roglienė, Tatulienė, Aš Morkūnienė, kun. L. Kavaliauskas. Pabaigoje gerb. kun. J. J. Jakaitis pasakė prakalbą ir savo gautus buketus kvietkų išdalino visiems po kvietką. Žmonės netilpo į svetainę tiek daug buvo.

Koresp. — J. Svirskas.

LAWRENCE, MASS.
Pranciškonų Brolijos išvažiavimas įvyko 9 d. liepos, parapijos darže. Žmonių nebuvo daug. Pelnas nors ne didelis tapo paskirtas parapijai. Manchesteriečiai neatsvyko į savo dienos pikniką. Dienelė tai jau graži buvo.
Iškilmingumas iškilmingų iškilimų, tai liepos 16 d. Atostogų bei našlačių prieglaudos namo koplyčią tampa tuomet atdaryta. Vėsos Lawrence'o katalikiškos draugijos suels prieš devintą valandą ir parapijos kempė, Methuen, Mass. Iš ten kaip 9 val. eis gražioje procesijoje ir būsiantį, kada nors, našlačių prieglaudos namą. Kun. F. A. Virmauskis pašventins koplytėlę, kun. F. M. Juras laikys giedotas misias ir sakys pamokslą.
Tą dieną Vyčių kuopa rengia atostogų namo naudai didelį pikniką. Vyčių pagelbon atvažiavo Haverhillio garsum Nemuno choras su visais savo pritarėjais. Taip kad toji diena skaitysis Haverhillio diena. Choras yra pasirengęs duoti didelį programą.
Mūsų 4:30 P. M. našlačių namo koplytėlėje. Laikys tėvas Danfinas iš Nashua. Tėvas Juskaitis sakys pamokslą.

Kviesdys.

NASHUA, N. H.
Smagi lietuvių kolonija. Ma-

lonų gyventi kur žmonės geri ir linksmūs ir kur vieta puiki. Tokia vieta ir žmonės yra čia. Šis miestas nedidelis, stovi labai puikioje vietoje. Kur eini, kur žiūri, visur medžiai žaliuoja, kvietkai žydi, gamtos kvapas lygiai kaip Lietuvoje. Kam yra proga laikyti vakarėjas pataria važiuoti į Nashua, N. H. Sv. Kazimiero parapijos lietuvių parapijonai skaitlingai lankosi į bažnyčią. Klebonauja gerb. kun. P. Danfinas, kuris darbuojasi be paliovos parapijos naudai ir labui Lietuvos. Yra keletas šeimynų lietuvių kurie priklauso prie lenkų parapijos. Tokiešos šeimynos patartina šalintis nuo lenkų, nes jie buvo ir yra mūsų ir Lietuvos priešai.

Birželio 29 d., šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko vakaras su koncertu, kurį surengė vietinė draugija Marijos Vaikelių pagerbimui kun. P. Danfino vardo dienoj. Programos buvo margas ir įvairus. Maža mergaitė pasakė gražias eiles varduvių dienoje ir įteikė didelį buketą gyvų gėlių. Programos buvo prirengtas labai ilgas, du chorai: didelis ir mažas; dainos, solo, kvartetai, duetai. Vaidino juokingas tris komedijėles. Artistai atliko labai gerai savo roles ir visas dainas padainavo puikiai, ypatingai publiškai patiko "Lakstingalė." Nors ši draugija tebėra jaunutė, ale savo darbštumu jau daug sykių scenos įvairumais puikiai atsižymi. Patirtina visiems vaikams prigulėti ir lavintis lietuviškų dainų ir žaishų. Valio draugija Marijos Vaikelių. Valio veiklioji plė O. Bugailaitė, kuri tiek daug dirba del bažnyčios ir gerovės lietuvių, nesigaili savo trušo ir sveikatos. Garbė jai už uolų darbavimąsi.

Minėtan vakarėlin buvo atsilankę svečiai iš Boston, Mass. kun. K. Urbanavičius, iš Montello, Mass. kun. Švagdyš, klerikas Karužas, iš Norwood kun. Taskūnas, iš Lawrence, Mass. kun. F. Virmauskis, kun. P. Juras. Gerbiamai svečiai pasakė po gražią prakalbą.
Nors ta diena buvo lietinga, žmonių vienok priejo pima svetainė ir visi buvo patenkinti. Vakaras atlikta su didžiausiu pasisekimu.

Choras bažnytinis vedamas vargonininko P. Tamulevičiaus bažnyčioje per sumą ir mišparus labai gražiai pagieda reikalingas giesmes. Mergaitės ir vaikai turi gerus balsus. Būt malonu girdėti ir tautiškų dainelių. Abelnai pasakius čia yra jaunimo gražas ir daug. Būtį pageldujama, kad ateityje skambėtų tarpe mūsų Lietuva Tėvynė mūsų ir kitos lietuviškos dainos. Jaunime daugiau energijos, sukraskim del Tėvynės meilės.

Lietuvaitė.

ELIZABETH, N. J.

Čia yra daug jaunimo. Nekurie priguli prie vyčių. Vyčiai buvo surengė birželio 11 d. šalios košės vakarėlį. Žmonių atsilankė 200 su viršum. Birželio 18 d. vyčiai turėjo "truck ride" į Polisade Parką. Gražiai praleido laiką bevažinėjant po aukštus kalnus. Apie 10:30 val. vak. Liepos 30 d. vyčiai rengia pikniką Linden, N. J. Visi prašomi atsilankyti. Pelnas bus atmokėti už baseball siutus.

Vytis.

WESTVILLE, ILL.

Pirmiau buvau rašęs, kad streikuojantys angliakasiai po trijų mėnesių streiko gavo iš unijos \$5. Tai buvo pakeltas klausimas "Darbininke" ar savaitėje po tiek mokama. Ne įsivaikė, o iš viso po tiek tegautas.
Skebų nesiranda, ypač po beise-nybų Herrine, Ill., kur daug skebų išsūdyta. Buvo minėta apie Joną Genį ir kurėją LDS. 76 kp. Trečias mėnuo kai serga. Atsilaukė paramos. A. Mikūnionis ir Jonas Ragailis ejo per stubas ir surinko \$100 su centais.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Nors čia randasi ir nemažas būrys susisipietusių lietuvių, bet kad galėtų pasididžiuoti su nepaprastu veikimu, tai to padaryti negali. Žinoma, ir ne be priežasčių. Nesiranda čia tos taip labai pageldamos vienybės. O be vienybės veikimo nėra. Tokiu būdu ir stumia dieną po diena belaukdam išaustant gražesnio ir skais-tesnio rytojams. Ar ilgai da taip turės laukti? Nežinia.

Aukso ir Sidabro Vajus.

Visuotinis vietinis lietuvių komitetas liepos 2 d. susaukė vietinių ir aplinkinės lietuvių mėsinių susirinkimą vajaus reikale. Žmonių prisirinko neperdangiansia. Priežastis yra tame, kad čia randasi žmonių neįojančių lietuvių vardą, o nepaisančių lietuvištos. Kuomet išrinktas komitetas nuėjo pas kun. Alinskį paprašyti, kad pagarsintų šį susirinkimą bažnyčioje, tai jis atsakė: "Jūs išsiugintės, kad aš neesu jam priešinąs, o ne garsinti jį."

Jaunimas.

Jaunimas čia yra labai ištautėjęs. Kiti gėdisi net ir lietuvių vardo. Gaila pamąčius tokį jaunimo žiedą skęstantį ištautėjimo purvyne. Lietuvaitės teka už svetintaučių, o lietuviai veda svetintautes.

Darbai.

Darbai šioje kolonijoje eina labai gerai. Darbininkų ieško po gatves. Tad darbą galima by kada gauti ir iš kitur atvažiavusiems. Darbai daugiausia yra prie geležies išdirbysčių. Mokesis nuo 30c iki 95c į valandą. Ap-sigyvenimo vieta yra noblogiausia.

Liepa.

CAMDEN, N. J.

Čia klebonauja kun. Halaburda. Kol darbai ejo gerai, tai parapija pusėtinai gyvavo. Dabar apsilpus darbams ir parapijai sunkiau verstis. Dar nesmagumas ir tame, kad klebonas per pamokslą perastriai ant parapijonų užsiupola. Del to kaikurie nu-stoja eję į lietuvių bažnyčią.

A. G.

HARRISON, N. J.

Liepos 2 d. vyčių baseballininkai susirėmė buvo su Arlingtono Ereliais (Arlington Eagles). Lietuviai laimėjo 1-0. A. Makarauskas, bolės metėjas išmetė 14 mušėjų. A. Sultikas pasirodė geriausiu bolės mušėju.

RENGIMĖS PRIE SEIMO.

Sužinojome, kad Federacijos valdyba jau paskirė seimams dienas.

Mūsų organizacijai L. D. S. skiriamas dvi dienos — rugėžio 14 ir 15 d. d. š. m. Darbo begalo daug, nes šis seimas turės mūsų brangią organizaciją patstatyti ant tvirtesnio pamato įvedant kaikurias permainas. Be jų mūsų organizacija negalės išaugti skaitūmū narių ir turtu.

Tad rengkimės prie jo. Kas turime koki naudingą sumanymą siųskite organon, kad visi nariai pamatytų ir galėtų išsidirbti savo nuomonę priimti ar atmesti. Kiekvienam įnešimui reikalinga kritika, kad supratūs įnešimo reikšmę.

Visi įnešimai tilpusieji organo "Darbininke" turėtų būti svarstomi kuopų susirinkimuose ir padaryta nuosprendis arba nutarimas atmesti, tai delko?

LDS. Centro Raštine.

SVARBUS PRANEŠIMAS LDS. CONN. APSKRICIO KUOPOMS.

Situomi pranešu, kad L. D. S. Conn. apskricio pusmetinis 13 suvažiavimas įvyks liepos 30 d. š. m. New Britain, Conn.

Seitjos prasties 1 val. po pietų šv. Antrlejaus saleje, kampas Stanley ir Church gatvių.

Brangieji! Šis suvažiavimas bus labai svarbus, nes komitetas išduos raportus iš savo veikimo. Mums visiems turi rūpėti mūsų LDS. organizacijos reikalai, o ypač šiais bedarbes laikais.

Kaplaistai pasiryžo pamaugti darbininkų unijas ir organizacijas, kad darbininkus dar skaudžiau išnaudotų. Skursta ir badauja darbininkai; taip pat skursta ir organizacijos. Dabartinė bedarbė ir streikai atsiliepė ir į mūsų organizaciją LDS. Mes turime dėti visas pastangas, kad sustiprins mūsų organizaciją. Tad raginu visas kuopas, kaip tik pastebėsite šį pranešimą tuojau suaukute susirinkimą ir išrinkite po keletą gerų delegatų ir jiems įduokite sveikų ir naudingų įnešimų.

Pageidaujama, kad šiame suvažiavime būtų atstovaujama kiekviena LDS. Conn. apskricio kuopa.

New Britainiečiai pasirūpins visus atstovus ir svečius koširūngiausia priimti.

B. Micūnienė,
L. D. S. Conn. Apskricio Raštinnike.

Pirk dovanoms
FONTAININĘ PLUNKSNĄ
Kur bus atmindai ilgam laikui.
KAINOS PRIEINAMOS.
Reikalauk Katalogo.
"DARBININKAS",
366 Broadway
Boston 27, Mass.

VAŽIUOJANTIEMS LIETUVĄ.

Būtinai yra reikales gauti palindijimus iš dirbtuvų už 1917, 1918, 1919, 1920, 1921 ir 1922 metų, nes yra gauta pranešimas iš Collector of Internal Revenue ofice kas yra daroma del šgavimo leidimo iš Amerikos valdžios išvažiuojant iš Amerikos. Kaip yra žinoma visiems kad viršminėtais metais turėjo visi mokėti uždirbanti pavieniai po takstlandio į metus, o vedę po du, tam tikrą nuosimti Amerikos valdžiai.
Amerikos valdžia sužinojo kad ne visi yra išpildė jiems paskirtą mokesnį tai dabar kurie nori išvažiuoti iš Amerikos turi pasirodyti kiek jie uždirbo per perėjus viršminėtus metus o kurie yra užsimokėję tai turi parodyti mokesnio kvitę.
Todel yra patariama visiems kurie nori arba manot važiuoti į Lietuvą kad išvengus daug klūčių ir nesmagumų turėt išgauti palindijimus iš dirbtuvų.

VIETINĖS ŽINIOS

DENTISTAS BEDOJ.

Serėdos ryto vietiniai angliški laikraščiai plačiai aprašo apie suarėštą dentistą M. Vincent Casper (Kasperavičius) 425 Broadway. Jis intartas ėmė pavogti daiktų iš Louis K. Ligget ir John Moir namų. Prikišama, kad Casper gavęs Moir'o brangmenų už \$14.200, o Liggeto \$18.000. Casper būk davęs tų brangmenų savo pažįstamos merginoms ir būk tos moterys pas grand jury ant išklausinėjimo liudijusios prieš Casperą.

Casper yra paleistas po \$5.000 kaucijos. Kauciją uždėjo K. Šidlauskas, aptiki-ninkas.

Iš šito atsitikimo vagims ir turintiems reikalą su vage-tiste reikia žinoti, kad ne-reikia susidėti su mergomis.

DIDELIS PIKNIKAS

kuri rengia
TAUTOS FONDO IR
FEDERACIJOS
SKYRIAI
Boston, Mass.

LIEPOS-JULY 16 D. 1922

Sally's Rock,
MATTAPAN, MASS.

Šis išvažiavimas bus vienas iš gyviausių ir linksmiausių, nes jame dalyvaus daug jaunimo ir svečių iš Boston'o ir aplinkės. Gi kur jaunimas, ten ir visos smagumas. Bus įvairiausių, naujausių žaidimų ir tt.

Visus kviečia,
KOMITETAS.

AUKSO IR SIDABRO VAJŲ PRAILGINOME

iki
Pavėdėlio, liepos 17 d.
š. m.

Kas dar neaukavofė, turi-te progą tą padaryti, kad pagelbėjus Lietuvai įsisteig-ti savo valiutą — pinigų.

"Darbininke" aukos auksu, sidabru ir pinigais pri-imamos nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Taipgi priimamos šv. Pe-tro lietuvių parapijos klebo-nijoje. Aukos priiminėti y-ra paskirti asmenys, kurie aukavusiam išduoda kvitą su pažymėjimu ką aukavo.

Raginame visus lietuvius ir lietuvaiteis kuomi nors pa-sižymėti šiame vajuje, nes tai istorinis ir didelės svar-bos darbas.

Pavėdėly, liepos 17 d. š. m. bus užbaigimo vakaras. Turėsime svečių kalbėtojų, kurie aiškina dabartinį Lie-tuvos padėjimą.

Taipgi bus skaitomi auka-vusių vardai ir ką aukavo.

Bostonas neturėtų likti paskutiniu. Pasidaruoki-me taip, kad šiame istori-niame darbe būtume pirmo-je vietoje.

L. L. Paskolos Valdyba.

PIKNIKŲ RENGĖJŲ DOMEI.

Am. L. R. K. Federacijos Nau-josios Anglijos apskritys rengia pikniką Keistučio Dr-jos darže, Oakland Grove, E. Dedham, Mass. rugpj. 13 d. š. m. Visų dr-jų ir organizacijų kuopų prašome tą dieną nerengti savų piknikų, o vykkti į mūsų rengiamąjį pikniką.

Rengimo Komisija.

Nors jie ir brangūs mūsų širdžiai, bet Lietuva-Motutė dar brangesnė.

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS

— Rengia —
Cambridge'o Lietuvių
Kooperatyvė Bendrovė
NEDELIOJE

LIEPOS-JULY 16 D. 1922

— Ant —
S. MIZARO (MESSER) UKĖS,
žinoma kaip
OLD RICHARD FARM,
Belchard St., E. Sharon, Mass.
Prasidės 10:30 val. ryte ir
tęsis iki vėlumos.

Tai bus linksmas išvažiavimas ant kurio širdingai kviečiame vi-siomenę atsilankyti. Bus ir mu-zika.

Norintieji linksmi nuvažiuoti, užsiregistruokite savo vardą Ben-drovės krautuvėje, kuri randasi kamps Main ir Portland Street. Nuo ten išeis šeši trokai kaip 9:30 val. ryte ir visi sau linksmi va-žiuosime.

C. L. Co-op. B. Komitetas.

DIDŽIAUSIAS IŠVAŽIAVIMAS

kuri rengia

PILNŲJŲ BLAIVININKŲ NAUJOSIOS

ANGLIJOS APSKRITYS

LIEPOS (JULY) 30 DIENĄ, 1922 METAIS

RUOMUVOS PARKE, MONTELLO, MASS.

GERB. LIETUVIAI!

Kas nori tyru oru pakvėpuoti, garsių kalbėtojų kal-bų išgirsti, išlavinti N. A. chorų dainų pasiklausyti, tas lai atsilanko ant virš paminto Piln. Blaivininkų išvažia-vimo, o visa tai išgirs ir pamatys. Taip-pat garsioji Mon-tello orchestra griež naujausius šokus. Gi žaislų-žaisle-lių, tai jau bus devynios galybės. Tai-gi nepraleiskite geros progos nei vienas lietuvis.

Daržo vartai bus atdaryti nuo 10-tos valandos ryte.
Sokiai nuo 12 val. pusdienį.
Kviečia visus KOMITETAS.

DARBININKAS SPA atdaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 11 val. nakties.

Prie visų užsigerdavimų gali-ma gauti nusipirkti "DARBI-NINKĄ" ir kitokių laikraščių ir kny-gų.

Visais reikalais kreipkitės vi-suomet pas DARBININKĄ, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

"PAVASARIS?"

Ar esi matęs ir skaitęs Lietuvos katalikų ajnuimo Pavasarininkų organą

AMERIKOS JAUNIME!

Draugės ir Draugai!

Nors su jumis plačiomis jūromis atskirti esame, vie-nok mūsų, Lietuvos pavasa-rininkų ir pavasarininkų, širdys nuolat su jumis. Mus gaivina bendri troškimai, bendros idėjos — Dievui ir Tėvynei.

Mes norime užtat su jumis kuodažniausiai pasitarti, pa-sikalbėti. O mūsų kalba tai mūsų laikraštis "Pavasa-ris." Todėl, sesės ir broliai, išsirašykite mūsų "Pavasa-ri!"

"Pavasaris" jums tekai-nuos vienas doleris metams. "Pavasaris" jums atneš iš mylimos Jūsų Tėvynės Lietuvos brangių žinių ir kilnių, karštų Lietuvos jau-nimo troškimų, idėjų.

"Pavasaris" jus ir mus padarys viena Lietuvos du-krelių ir sūnų šeimyną.

Tad, Draugės ir Drau-gai! siųskite po viena dole-rį šio adresu:

LIEUVA, Kaunas, Ožėskie-nės g., 12 nr. "Pavasario" Admi-nistracija.

Jau laikas užsisakyti laivakortes lietuvių įstaigoje

LIETUVOS ŽEMLAPIS

Kaina 75 CENTAI.

Tai naujausios laidos žemlapis ir kiekvienas lietuvis turėtų įsigyti. Sulankstomas ir apda-rytas puikiais viršeliais.

Didžio IŠLANKSTYTAS
26 1/2 x 33 1/2

SULANKSTYTAS
6 1/2 x 9 1/2

Galima gauti
"DARBININKĄ,"
Boston 27, Mass.
366 Broadway,

DIDŽIAUSIAS IŠVAŽIAVIMAS

kuri rengia

PILNŲJŲ BLAIVININKŲ NAUJOSIOS

ANGLIJOS APSKRITYS

LIEPOS (JULY) 30 DIENĄ, 1922 METAIS

RUOMUVOS PARKE, MONTELLO, MASS.

GERB. LIETUVIAI!

Kas nori tyru oru pakvėpuoti, garsių kalbėtojų kal-bų išgirsti, išlavinti N. A. chorų dainų pasiklausyti, tas lai atsilanko ant virš paminto Piln. Blaivininkų išvažia-vimo, o visa tai išgirs ir pamatys. Taip-pat garsioji Mon-tello orchestra griež naujausius šokus. Gi žaislų-žaisle-lių, tai jau bus devynios galybės. Tai-gi nepraleiskite geros progos nei vienas lietuvis.

Daržo vartai bus atdaryti nuo 10-tos valandos ryte.
Sokiai nuo 12 val. pusdienį.
Kviečia visus KOMITETAS.

PRANEŠIMAS

Dr. st. D. L. K. Keistučio, Bos-ton, Mass. leidžia daržą del pik-nikų už labai prienamą kainą. Daržas randasi puikiausioje vietoj, East Dedham, Mass. Norėdami daugiau informacijų, kreipkitės pas VINČĄ TRAKELĮ (išleidėja daržo) 92 A St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 2037-W.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Gera greikata yra vorta auksinų dolerių, kiekvienas iš-mokėtas tekis už geras gyduoles, yra palidumu geros sveikatos. Pradalinkite kankinančius skaus-mus su pagalba tikrojo Pain-Expellerio, kuris yra senas drau-gų daugelio šeimynų. Visados reikalaukite su linaro vaistaben-kliu. Kaina 35c. ir 70c. aptie-kose arba pas.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

BAMBINO

Valstakanklis Reg. S. V. Pat. Biuro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausias gy-duolė nuo užkietėjimo, die-gimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiskai. Jis yra geriausias kudikių drau-gas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisirindami tiesiai iš labora-torijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

EXTRA!

NEPRALEISKITE PROGOS.

Ką tik atėjo iš Lietuvos siuntinys, Lietuvos Valstybės, žemaičių, Gedimino, Vytauto ir Lietu-vos senovės pilų ženklų.

Tie nepaprastai gražūs ženklai yra atviriausių formoje, kuri eina 40 į vieną sasiuvinį. Kiekvie-nas minėtas ženklas, reiškia kokį nors atskirą mies-tą, pilį, apskritį, Lietuvių Valstybę ir kaip ku-riuos mūsų tautos didvyrius. Štai tų istoriškų žen-klių reikšmė:

1. Lietuvos ženkli.—Vytiš.	21. Skirsnemunė.
2. Žemaičių ženkli.—Meika.	22. Baisogala.
3. Gedimino ženkli.—Stulpai.	23. Vilkaviškis.
4. Vytauto ženkli.—Skydas.	24. Kalvarija.
5. Vilnius.	25. Darsūniškis.
6. Kaunas.	26. Pania.
7. Gardinas.	27. Suvalkai.
8. Šiančiai.	28. Biriai.
9. Marijampolė.	29. Reseiniai.
10. Gėranaišys.	30. Šeduva.
11. Telšiai.	31. Vėlinona.
12. Jurbarkas.	32. Žiekmariai.
13. Viekšniai.	33. Kiedainiai.
14. Ariogala.	34. Maišiogala.
15. Kernava.	35. Lyda.
16. Rokiškis.	36. Žasliai.
17. Rietavas.	37. Valkininkai.
18. Alytus.	38. Daugai.
19. Baitai.	39. Plungė.
20. Ašmena.	40. Balninkai.

Kas prisiųs vieną dolerį (\$1.00), tam tuojaus Tai-gi pasiskubinkite įsigyti kuogreičiausia, D. S. nariams po 85c.

pasiųsime 40 tų gražių ženklų (visą sasiuvinį). L. nes nedaug jų turime. Pinigus siųskite:

"DARBININKAS,"

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

DABAR YRA PROGA PRISIRAŠYTI PRIE L. D. S.

LAIMINGASTAS, KURIS TURI GERŲ DRAUGŲ

GEROJE ORGANIZACIJOJE, GERI
IR DRAUGAI.

Viena iš rimčiausių, gyviausių ir geriausių lietuvių darbininkų organizacija Amerikoje yra

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA.

Ši organizacija rūpinasi pagerinimu darbi-ninkų būvio. Leidžia 3 syklius į savaitę laikraš-tį "DARBININKĄ." Prie šios organizacijos gali prikultėti vyrai, mergnos ir moterys nuo 16 m. amžiaus.

VIENYBĖJE--GALYBĖ.

Tik susispietę į vieną būrelį galėsime page-rinti darbo ir gyvenimo sąlygas. Norintieji pri-sirašyti prie Lietuvių Darbininkų Sąjungos dē-lei platesnių informacijų kreipkitės prie arti-miausios kuopos arba tiesiog į

L. D. S. CENTRĄ

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

BALTIJOS-AMERIKOS

LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ LIETUVA

PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPŲJ

VAŽIUOKIT VISI PARANKIU IR TIESIU KELIU.

Lietuviai važiuojanti į PILLAVĄ aplenkia lenkų plūtoją (karidorą). Visa trečia klasė padalinta į kambarius ant 2-ju, 4-rių, ir 8-nių lovų.

LITUANIA Liep. 26; POLONIA Rugp. 9

18 New York ar Bostono į Hamburgą—\$103.50, Piliavą—\$106.50. Klaipėdą į Piliavą—\$107.00. Mes užpikame kelkello tikėtį šį Bostono į New Yorką. Kreipkitės pas vietinį agentą.

DRAUGIJŲ ATYDAI

Dirbtuvė Vėlavų, Kukardų, visokių Ženklių, Guzikų, Ant-spandų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaujami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jus dr-tės varda.

STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

PRANEŠIMAS GERB. KLEBONAMS.

"Darbininkas" neseniai yra at-spausdinęs MAŽĄ KATEKIZMĘ. Jį sutaisytą gerb. Kun. F. Juš-kaičio "Pirma Išpažintis. Labai parankus KATEKIZMELIS vai-kučiams prirengimui prie PIR-MOS IŠPAŽINTIES. Kaina \$7.50 už 100 egz. Imant ant syk 100 egz. ar daugiau, duodame 25 nuol."

"DARB." ADMINISTRACIJA,
366 Broadway, So. Boston, Mass.

CUNARD-ANCHOR

iš BOSTONO į LIETUVĄ
per LIVERPOOL
ant naujo, didelio, puošnaus, greito
alieju varomo

SCYTHIA Liepos 21
MYSIA Rugpjūčio 8
SAMARIA Rugpjūčio 25
ASSYRIA Rugpjūčio 15
u greitai persikelti į LIETUVĄ ir
disas Baltijos valstijas. Geriausias
atarnavimas ir valgis.

TAIP-GI IS NEW YORK'O
smeniškai prižiurima ekskursija Lie-tuvon ir į kitas Baltijos valstybes
dekleivą utarninka vienas iš trijų ju-
jų milžinų su užjūrio persikelti
Southampton'a

MAURETANIA AQUITANIA

BERENGARIA
astiekia LIETUVĄ į devyntas dienas
leli informacijų kreipkitės prie ar-
limiausio agento arba prie CUNARD
ANCHOR LINES, 126 State St., Bos-
on, Mass.

REIKALAVIMAI.

Reikalavimų kainos 2c. už žodį už
kiekvieną sykį.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ
JUČERNĖ IR GROSERNĖ

Geroj lietuvių apgyventoj vie-
oj. Biznis gerai išdirbtas. Gali-
e pirkti ir dirbtuvės darbininkas,
ies apsimu išlavinti.

PAUL MIŠKINIS,
175 E. 8-th St., So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO RAKANDAI

Losos, pečiai, minkštos kedės, stalai
ex box ir kiti namų rakandai. Visi
auji ir persidoda pigiai. Jei kas
orėtų paranduoti namų ir pirkti ra-
andus (furniture), kreipkitės šiuo
adresu:

J. PARINSKIENE,
94 4-th St., South Boston, Mass.

ANT RENDOS

KAMBARYS OFISUI.

Puikūs, šviesūs ir geras kamba-
rys tinkamas ofisui ant rendos I.
J. S. Name, 366 Broadway, South
Boston, Mass., Kampas Broad-
way ir E gatvių. Kreipkitės pa-
"Darbininką."

166 Broadway, So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO

GERIAUSIA VALGYKLA

ANT KRYŽKELIUS.
Padaroma bizno savaltėje virš \$300.
treitiam pardavimui \$2,000. Puse į-
ešti. Vertas \$6,000. Priežastis par-
lavimo moteris serga. Atleik ir pama-
vk. 436 MAIN ST., WAKEFIELD,
MASS.

ANT PARDAVIMO PARKARD

AUTOMOBILIUS.
Bėga gerai. Gražiai numaliavo-
tas. 7-nių sėdynių. \$480.00. H.
B. Little, 10 Arlington Street,
Nashua, N. H.

Pajieškojimai

Paleiskojimų kainos LDS. na-
riams ir "Darbininko" skaityto-
jams 1 sykį į metus už dyką, už
3 syklius \$1.00. Priešteliamas už 3
syklius \$1.50.

Paieskau savo gimnastių, gyvenan-
čių Amerikoje: Jurgio, Justino ir Fran-
ciskaus Labudų.

Mano adr.: Adolfas Vadaša, Elzer-
ų apskr., Salakų val., Drobiskų kai-
mas.

Paieskau Augusto Kalėdos, ku-
ris buvo paimtas dar 1914 m. į ru-
sų kariuomenę ir dar po šiai die-
nai jokios žinios apie jį nėra. Jis
paieina iš Sadžiūnų kaimo, Veisė-
jų valsčiaus ir parapijos, Seinų
apsk. Kas žinotų ar jis pats lai-
atsisankia šiuo adresu:

VINCAS VAILIONIS,
638 E. Center St., Shenandoah, Pa.

Tel. So. Boston 2488
DR. J. C. LANDZIUS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS.
Gydo astmas ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų. Egzami-
nuoja kraują, spaudimą, slėpimą
ir tt. savo laboratorijoje. Suteikia
patarimus laisvais konsultacin-
tiems. Adresas:
506 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Kampas G St. ir Broadway)
VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

16 Metų South Bostone
DR. H. S. STONE
AKIŲ SPECIALISTAS
899 W. BROADWAY
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

DR. PAUL J. JAKMAH
(JAKIMAVIČIUS)
509 EAST BROADWAY
Telephone 502

Tel. So. Boston 323
LIETUVYS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
Laikini perkėle ofisą po No.
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos:
Nuo 10 iki 12:30 ryte ir nuo 1:30
iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. vak.
Ofisas uždarytas subotas vakarais
ir nedėliomis.

Tel. So. Boston 270
J. MACDONELL, M. D.
Gali susikalbėti ir lietuviškai.
Ofiso VALANDOS:
Rytas iki 9 val. Po pietų nuo 1-3
Vakars nuo 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
DANTISTAS
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad St.)
Tel. Brockton 5112-W.

Bell Phone: Poplar 7646
ADOLF F. STANKUS
TIKRAI
LIETUVIS GRABORIUS
1023 Mt. Vernon St.,
PHILADELPHIA, PA.

IV. JONO EV. BL. PAŠELPINĖS

DRAUGYSTES VALDYBOS

ADRESAI

PIRM. — M. Zoba,
539 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
IOE-PIRM. — P. Mikalauskas,
248 W. 4-th St., So. Boston, Mass.
ROT. RAST. — J. Sedulakis,
80 B Street, So. Boston, Mass.
IN. RAST. — J. Svagžda,
171 W. 5-th St., So. Boston, Mass.
CASIERIUS — A. Nandžiūnas,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — J. Žalika,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

IV. KAZIMIERO R. K. DE-JOS

VALDYBOS ANTRASAI

SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Vladas Paulauskas,
90 B St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — V. J. Jakštas,
27 Story St., Boston 27, Mass.
PROT. RAST. — Antanas Janušonis,
2 Mt. Washington Pl., So. Boston.
FIN. RAST. — Juozas Juška,
Meyersliff Academy,
Arlington Heights, Mass.
IZDININKAS — Leonas Svagžda,
111 Bowen St., Boston 27, Mass.
IZDO GLOB. — J. Grubinskis,
8 Jay St., Boston 27, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5-th St., Boston 27, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laučka,
61 Story St., Boston 27, Mass.
DRAUGIJOS antrasai reikale:
896 Broadway, So. Boston, Mass.
DRAUGIJOS susirinkimai laikomi
kas antrą nedėliant mėnesio 1-ą val.
po pietų parapijinėje svetainėje, 492 E.
7-th St., Boston 27, Mass.

D. L. K. Keistučio Dr-jos Val-

dybos Adresai, Boston, Mass.

FIRMININKAS — J. Adomavičius,
122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Vincentas Zaleckas,
81 Mercer St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — Antanas Macdonell,
460 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozapas Vinkovėnas,
169 W. 6-th St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zaleckas,
307 E. 9-th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Viktoras Žickis,
209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.
D. L. K. Keistučio dr-jos laiko mėne-
sinis susirinkimas gas pirmą nedė-
liant kiekvieno mėnesio po No. 894
Washington St., Boston, Mass. 8-9 v.
vakara. Atsiedami draugai ir namų na-
rių su savim atnešę prie mūsų dr-
jos piraištį.